

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. ректора

Одеського національного
морського університету

А.В. Шахов

01 2016р.

КОНТРОЛЬНИЙ ПРИМІРНИК

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

№ 2-03-87

СХВАЛЕНО
Вченою радою ОНМУ
протокол № 10 від 27.01. 2016 р.

ОДЕСА - 2016

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 2 з 16

ПЕРЕДМОВА

1. ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБЛЕНО В ОНМУ
2. СХВАЛЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ОНМУ (ПРОТОКОЛ № 10 ВІД 27.01.16 р.)
3. ЗАТВЕРДЖЕНО РЕКТОРОМ ОНМУ
4. ВВЕДЕНО В ДІЮ НАКАЗОМ РЕКТОРА № 21-ОРГ ВІД 28.01.2016 р.
4. ПЕРІОДИЧНА ПЕРЕВІРКА ДОКУМЕНТУ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ З ІНТЕРВАЛОМ, ЯКИЙ НЕ ПЕРЕБІЛЬШУЄ 12 МІСЯЦІВ.
5. ЗМІНИ ДО ПОЛОЖЕННЯ ВНОСЯТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ ЗАСТОСУВАННЯ В ОНМУ, АБО ПРИ ЗМІНІ ВИМОГ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ПІДСТАВІ ЯКИХ РОЗРОБЛЕНИЙ ДОКУМЕНТ.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 3 з 16

ЗМІСТ

1	ОБЛАСТЬ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ	4
2	ПОСИЛАННЯ	4
3	СКОРОЧЕННЯ ТА ОСНОВНІ ТЕРМІНИ	4
4	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
5	ХАРАКТЕРИСТИКА ЧИННОЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ	
6	СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ	
7	ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ	
	ДОДАТОК А	
	ДОДАТОК Б	
15	ЛИСТОК ОБЛІКУ ЗМІН	14
16	ЛИСТОК ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК	15
17	ЛИСТОК ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ	16

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 4 з 16

1. ОБЛАСТЬ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

1.1 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Одеському національному морському університеті є керівним документом для співробітників ОНМУ.

1.2 Враховані примірники знаходяться у:

- .1 Ректора
- .2 Проректора з НОР
- .3. Відповідальних за СМЯ в підрозділах ОНМУ

1.3 Перелік врахованих примірників Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Одеському національному морському університеті (далі – Положення) ведеться відділом ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти.

2. ПОСИЛАННЯ

2.1. Закон України «Про вищу освіту» від 05 липня 2014 року № 1556-VII

2.2. Постанова КМУ від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

2.3. Постанова КМУ від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 1124 від 31.10.2011, № 801 від 15.08.2012, № 692 від 18.09.2013).

2.4. Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

2.5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу».

2.6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

3. СКОРОЧЕННЯ ТА ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

МОНУ – Міністерство освіти і науки України

КМУ – Кабінет Міністрів України

ОНМУ – Одеський національний морський університет

ЗОШ – Загальноосвітня школа

ПТНЗ – Професійно-технічний навчальний заклад

СМЯ – Система менеджменту якості

1) **акредитація освітньої програми** – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

2) **вища освіта** – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 5 з 16

3) **забезпечення якості вищої освіти** (англ. Quality Assurance in Higher Education) – підтримка якості вищої освіти (як системи, процесу, результату) на рівні, що відповідає встановленим нормам та стандартам, узгодженим державним, суспільним й особистим інтересам і вимогам, постійно аналізується та безперервно вдосконалюється;

4) **здобувачі вищої освіти** – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

5) **кваліфікація** – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

6) **компетентність** – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

7) **ліцензування** – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності;

8) **освітня діяльність** – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

9) **освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма** – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

10) **результати навчання** – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

11) **система якості вищої освіти** – сукупність організаційних структур, відповідальності, процедур, процесів та ресурсів, що забезпечують загальне управління якістю вищої освіти;

12) **спеціальність** – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

13) **якість вищої освіти** – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти;

14) **якість освітньої діяльності** – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення ґрунтується на основних засадах Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG.

4.2. Система якості вищої освіти в університеті базується на таких принципах:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 6 з 16

забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

- процесного підходу;
- здійснення моніторингу якості;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- постійного підвищення якості;
- залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

4.3. Університет працює у взаємодії з усіма зацікавленими сторонами, а саме:

- органи, що здійснюють управління у сфері вищої освіти (Міністерство освіти і науки України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Акредитаційна комісія МОН України, Науково-методична рада МОН України тощо);
- постачальників абітурієнтів (ЗОШ, ПТНЗ, коледжі, технікуми, інші навчальні заклади);
- випускників освітніх програм, роботодавців;
- персонал університету (науковий, науково-педагогічний, педагогічний та ін.);
- здобувачів вищої освіти та їх батьків;
- органи громадського самоврядування у сфері вищої освіти і науки тощо.

4.4. Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- участь університету в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях вищих навчальних закладів.

4.5. Система якості вищої освіти університету забезпечується на трьох рівнях:

- рівень оперативного управління діяльністю (управління якістю), націлений на виконання вимог до якості надання освітніх послуг, що містить маркетинг, освітній процес (доуніверситетська освіта, відбір абітурієнтів, навчально-методична, навчальна, навчально-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти, виховна робота), освіти впродовж життя; процеси управління ресурсами, науково-дослідну роботу викладачів; підготовку та підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу; планово-фінансову діяльність; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення; забезпечення безпеки життєдіяльності.
- рівень управління системою якості (внутрішнє забезпечення якості), націлений на підтвердження впевненості зовнішніх та внутрішніх споживачів у тому, що відповідні вимоги до якості будуть виконані. Він представлений процесами діяльності кафедр, факультетів, науково-методичних та вчених рад факультетів, науково-технічної ради університету, ректорату, студентської ради), постійної комісії з організації, методичного забезпечення і управління СМЯ ОНМУ тощо.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 7 з 16

- рівень стратегічного управління (постійне покращення і контроль якості), орієнтований на підвищення ефективності та результативності управління. Він представлений процесами діяльності Науково-методичною та Вченою рад ОНМУ.

5. ХАРАКТЕРИСТИКА ЧИННОЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

5.1. *Система внутрішнього забезпечення якості* в ОНМУ є складником системи забезпечення якості вищої освіти в Україні (див. рис. Додаток А), і містить дві підсистеми: забезпечення та моніторингу якості вищої освіти і освітньої діяльності університету.

5.2. *Підсистема забезпечення та моніторингу якості вищої освіти* націлена на оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти шляхом поступового переходу до прозорих методик оцінювання, та застосування багатобальних оцінювальних шкал, диференційованих підходів до оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

5.3. В ОНМУ чинна модель контрольно-оцінювальної системи, що базується на таких структурних елементах: навчальні параметри (теоретичні елементи навчального матеріалу; практичні уміння і навички; самостійна та наукова робота); шкала та критерії оцінювання; інтервальна шкала переходу до оцінок ЄКТС; форми поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти тощо.

5.4. **Поточний контроль** здійснюється протягом семестру і має за мету перевірку засвоєння студентами матеріалу навчальної дисципліни. На підставі розкладу занять, розробленого навчально-методичним відділом, декани факультетів, протягом першого тижня, складають графік навчального процесу на поточний семестр і доводять його до відома студентів. Графік навчального процесу визначає тижні, на яких студенти проходять модульний контроль з тієї чи іншої дисципліни. Кількість модулів в дисципліні не повинна перевищувати двох в одному семестрі. Модульний контроль проводиться, зазвичай, у формі тестування. Максимальна сума балів, яку може отримати студент при складанні модулю, повинна дорівнювати 100 балам.

Перездача проміжних модулів допускається впродовж двох тижнів після контрольного терміну складання модуля.

5.5. Поточні результати навчальних досягнень здобувачів вищої освіти фіксуються в електронному журналі викладача і доступні для перегляду та аналізу завідувачу кафедри, декану, здобувачам та їх батькам.

5.6. За підсумками результатів навчання здобувача визначається його персональний рейтинг. Загальний семестровий рейтинг здобувача вищої освіти фіксується в його індивідуальному навчальному плані і використовується деканом факультету при прийнятті рішень щодо навчання студента на бюджетній формі та наданні йому рекомендацій для продовження навчання на наступному рівні вищої освіти.

5.7. **Підсумковий контроль** включає семестровий контроль та державну атестацію студента, проводиться з метою оцінки рівня знань на окремих завершених етапах навчання або на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні та виставлення підсумкової оцінки. Результати підсумкового контролю перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ECTS і

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 8 з 16

фіксуються викладачем у відомості обліку успішності та заносяться до індивідуального навчального плану та залікової книжки студента.

5.8. Для окремих спеціальностей бакалаврського рівня вищої освіти, визначених Науково-методичною радою Університету, та усіх спеціальностей магістерського рівня підсумковий контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється як правило у формі виконання та захисту кваліфікаційної роботи (дипломної роботи, дипломного проекту).

5.9. *Підсистема забезпечення та моніторингу якості освітньої діяльності Університету* містить такі процедури:

- здійснення внутрішніх аудитів якості діяльності структурних підрозділів Університету, що організують та супроводжують освітній процес;
- встановлення зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу (опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічного складу, співробітників університету);
- підтримка системи рейтингування діяльності науково-педагогічного складу університету;
- сприяння підвищенню кваліфікації науково-педагогічного складу, співробітників університету шляхом організації різноманітних курсів (психолого-педагогічного циклу для молодих викладачів, вивчення іноземних мов тощо);
- забезпечення доступності інформації щодо результатів діяльності в усім зацікавленим сторонам на офіційному веб-сайті ОНМУ ;
- постійне удосконалення інформаційної системи ОНМУ для створення ефективного інформаційно-освітнього середовища;
- запобігання та виявлення плагіату в роботах викладачів та здобувачів вищої освіти (дипломні проекти (роботи), статті у фахових виданнях, навчальна та навчально-методична література).

6. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

6.1. Відповідно до місії університету основними *стратегічними цілями* системи внутрішнього забезпечення якості є:

- гарантування розроблення якісних освітніх програм відповідно до вітчизняних та міжнародних освітніх стандартів, націлених на підготовку фахівців з вагомими компетентностями, із урахуванням різноманітних освітніх потреб здобувачів та споживачів вищої освіти;
- забезпечення якості освітньої діяльності шляхом дотримання встановлених норм та процедур і за підтримки усіх учасників освітньої діяльності.

6.2. *Завданнями системи внутрішнього забезпечення якості є:*

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в університеті;
- постійний моніторинг змісту вищої освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу та наукової діяльності;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу університету;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 9 з 16

- спостереження за станом соціально-психологічного середовища університету;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у стратегічному плануванні тощо.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості університету корелюються із процедурами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні (див. табл. Додаток Б).

6.3. Оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в університеті полягає у постійному перегляді внутрішніх стандартів освітньої діяльності університету, розробленні стратегії функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти для підтримки її у відповідності до вимог сертифікації систем якості вищої освіти в Україні та на міжнародному рівні.

6.4. Здійснення постійного моніторингу змісту вищої освіти полягає у періодичному аналізі та перегляді освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти тощо.

6.5. Спостереження за реалізацією освітнього процесу та наукової діяльності в університеті проводиться шляхом діагностики рівня сформованості професійної спрямованості майбутніх фахівців за спеціальностями, аналізу динаміки навчальних досягнень студентів, моніторингу якості поточних контрольних заходів, а також аналізу залучення студентів до науково-дослідної роботи та її результативності, запобігання академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та наукових, навчально-методичних працях працівників, здійснення академічної мобільності суб'єктів освітнього процесу.

6.6. Здійснення моніторингу технологій навчання полягає у визначенні ступеня відповідності методів, засобів, форм навчання сучасним науково-педагогічним підходам та сучасній освітній парадигмі вітчизняної вищої освіти, кращій світовій практиці; аналізі критеріїв оцінювання та ефективності засобів контролю навчальних досягнень студентів тощо.

6.7. Моніторинг ресурсного потенціалу ОНМУ полягає у аналізі відповідності матеріально-технічних, навчально-методичних, інформаційних ресурсів цілям заявлених освітніх програм; інфраструктури університету потребам та вимогам суб'єктів освітнього процесу; встановленні ефективності функціонування інформаційної системи.

6.8. Здійснення моніторингу управління ресурсами та процесами в університеті полягає у визначенні ефективності управління навчальним процесом в цілому та окремих його складників (планування, організація, контроль, облік) як основного та супутніх (раціональності використання фінансових ресурсів для забезпечення якості освітньої діяльності, ефективності чинної системи підготовки науково-педагогічних кадрів та підвищення їх кваліфікації, впровадження результатів наукової діяльності науково-педагогічних працівників у різні сфери тощо).

6.9. Спостереження за станом соціально-психологічного середовища Університету полягає у діагностуванні морально-психологічного клімату в колективах структурних підрозділів та студентському середовищі; встановленні рівня адаптації до умов освітнього середовища Університету здобувачів нового набору; аналізі заходів щодо формування позитивного іміджу Університету тощо.

6.10. Контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів полягає у аналізі інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, результатів оцінювання якості вищої освіти здобувачів вищої освіти та їх регулярному оприлюдненні на сайті Університету.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 10 з 16

6.11. Обов'язковою складовою діяльності щодо внутрішнього забезпечення якості є розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у стратегічному плануванні тощо.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

7.1. Організація внутрішнього забезпечення якості в Університеті здійснюється на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (гаранти освітніх програм, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультет (декан, заступники деканів, вчена та методична ради факультетів); четвертий рівень – ректорат, відділ забезпечення якості вищої освіти, вчена рада Університету (постійно діюча комісія із забезпечення якості вищої освіти); п'ятий – Наглядова рада Університету (див. рис. Додаток В).

7.2. **На першому рівні** організації системи внутрішнього забезпечення якості Психологічною службою Університету здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти щодо:

- якості проведення навчальних занять (лекційних, практичних, лабораторних, семінарських);
- якості функціонування освітнього середовища, діяльності окремих структурних підрозділів, що супроводжують освітній процес

Другий рівень організації системи внутрішнього забезпечення якості здійснюється викладачами кафедри, за безпосереднього керівництва гаранта освітньої програми та завідувача кафедрою, за такими напрямками:

- контроль виконання вимог та встановлених нормативів щодо якісної організації освітньої діяльності;
- моніторинг поточних, проміжних результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- встановлення та оцінювання рівня досягнення складових професійної компетентності здобувачів вищої освіти, досягнутих на певному етапі їх навчання (семестр, рівень вищої освіти – бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий).
- запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти.

7.3. **Третій рівень** організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти реалізується на факультеті під безпосереднім керівництвом декана і полягає у:

- плануванні якості вищої освіти за спеціальностями, контролі рівня її досягнення за освітніми програмами на усіх рівнях вищої освіти;
- управлінні якістю (методи та види діяльності оперативного характеру, що використовуються для виконання вимог до вищої освіти та встановлених нормативів);
- періодичній організації за участі учасників освітнього процесу (здобувачі, гаранті освітніх програм, професорсько-викладацький склад, роботодавці та інші зацікавлені сторони) моніторингу освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти;
- внутрішній перевірці якості (організації оцінювання залишкових знань студентів з окремих дисциплін);
- контролі підготовки та проходження процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (ліцензування спеціальностей та акредитація освітніх програм).

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 11 з 16

7.4. На четвертому рівні системи внутрішнього забезпечення якості ректоратом, структурними підрозділами Університету, відділом забезпечення якості вищої освіти, вченою радою Університету (постійно діючою комісією із забезпечення якості вищої освіти) здійснюються процедури і заходи, які підтверджують, що усі вимоги до якості вищої освіти будуть виконані:

- планування якості вищої освіти (діяльність, націлена на формування стратегії, політики, цілей та вимог до якості вищої освіти);
- нормативно-правова підтримка процедур внутрішнього забезпечення якості в Університеті;
- моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ОНМУ;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення функціонування та постійного удосконалення інформаційної системи Університету для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету і здобувачів вищої освіти;
- внутрішній перевірці якості (організації оцінювання залишкових знань студентів з окремих дисциплін);
- встановлення оперативного зворотного зв'язку з випускниками Університету та ринком праці (роботодавцями);
- моніторинг іміджу Університету в м. Хмельницькому та Подільському регіоні тощо.

7.5. На п'ятому рівні системи внутрішнього забезпечення якості діяльність Наглядової, вченої рад Університету, відділу забезпечення якості вищої освіти націлена на постійне покращення здатності Університету виконувати вимоги усіх зацікавлених сторін до якості вищої освіти на основі результатів вивчення задоволеності якістю вищої освіти випускників Університету та роботодавців.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 12 з 16

Додаток А

Рис. 1 – Складові системи забезпечення якості вищої освіти в Україні

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 13 з 16

Додаток Б

Зовнішнє забезпечення якості	Внутрішнє забезпечення якості
Ліцензування освітньої діяльності	– оновлення структури спеціальностей та спеціалізацій – розроблення освітніх програм з урахуванням вимог бенефіціарів (студентів, випускників вищої школи, роботодавців тощо) – розроблення нормативно-методичного забезпечення якості освітньої діяльності
Акредитація освітніх програм Державне інспектування	– моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм – контроль виконання ліцензійних умов щодо провадження освітньої діяльності: • кадрових • технологічних - інформаційне забезпечення - матеріально-технічне забезпечення - навчально-методичне забезпечення • організаційних – моніторинг провадження освітньої діяльності
Незалежне оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти	– забезпечення прозорості результатів діяльності університету (адміністративної, освітньої, наукової, фінансової тощо) – встановлення зовнішніх зв'язків з бенефіціарами (роботодавцями, випускниками ВНЗ)
Вітчизняне та зарубіжне рейтингування ВНЗ Спостереження за результатами провадження освітньої діяльності	– моніторинг рівня сформованості професійної компетентності здобувачів вищої освіти – повторне оцінювання письмових робіт студентів – залучення зовнішніх екзаменаторів – виявлення та запобігання академічного плагіату

Таблиця 1. Взаємозв'язок завдань зовнішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності і внутрішнього забезпечення якості Університету

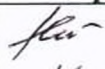
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	стор. 14 з 16

8. ЛИСТОК ОБЛІКУ ЗМІН

Номер зміни	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	Стор. 15 з 16

9. ЛИСТОК ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№	Дата	ПІБ і посада особи, що виконала періодичну перевірку	Заміні підлягають	Підпис особи, яка виконала періодичну перевірку
1.	06.12.16	Литій М.Ф. проб. спец. ВЛАДА МЯО	Залишили в дії без змін	
2.	05.12.17	Литій М.Ф. проб. спец. ВЛАДА МЯО	Залишили в дії без змін	
3.	05.12.18	Литій М.Ф. проб. спец. ВЛАДА МЯО	Залишили в дії без змін	
4	06.12.19	Сукацька Н.А. проб. працівник	Залишити в дії без змін	

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	2-03-87
ЗМІНИ:0	ВИДАННЯ:2016	ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	Стор. 16 з 16

10. ЛИСТОК ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

П.І.Б.	Посада	Термін ознайомлення (плановий)	Підпис	Дата ознайомлення (по факту)
Мироненко Т.М.	декан ФДТЦС	29.01.16		29.01.16
Безушко О.І.	зав. каф. ІКВ	29.01.16		29.01.16
Вигурман В.В.	зав. кафе. П	29.01.16		29.01.16
Лешень С.Б.	зав. каф. ІКВ	29.01.16		29.01.16
Самойловська В.В.	декан ІКВ	29.01.16		29.01.16
Сенюк О.В.	зав. кафе. П	29.01.16		29.01.16
Шибасов А.Г.	зав. кафе. МІТ	29.01.16		29.01.16
Вичинецька О.Д.	зас. дек. ФДТЦС	29.01.16		29.01.16
Михайлова В.В.	зав. кафе. ЕП	29.01.16		29.01.16
Грибенюк Н.І.	декан ФДТУ	29.01.16		29.01.16
Постан М.Я.	зав. кафе. МІАМТ	29.01.16		29.01.16
Манурич Г.С.	зав. кафе. П	29.01.16		29.01.16
Григорів В.В.	зав. кафе. П	29.01.16		29.01.16
Навчук О.О.	проректор з Н	29.01.16		29.01.16
Кібіачов О.Т.	декан ФПІ	29.01.16		29.01.16
Андрієв І.І.	зав. ВПМ	29.01.16		29.01.16
Федоренко В.В.	зав. кафе. П	29.01.16		29.01.16
Теласимов Т.В.	нач. НМВ	29.01.16		29.01.16